

Prologas

1964-ųjų spalį

Liamas į duris nesibeldė, tik pasuko rankeną ir smuko vidun, prieš tai atsigręžęs pažiūrėti, ar niekas jo nemato. Jam nesinorėjo aiškintis, ką jaunas vyriškis iš antros klasės veikia pagyvenusio lordo kajutėje tokiu nakties metu. Nors niekas nė nebūtų laidęs pastabų.

— Ar mums niekas nesutrukdys? — uždaręs duris paklausė Liamas.

— Mūsų niekas netrukdys iki rytojaus ryto septintos, o tada jau nebebus kam trukdyti.

— Gerai, — atsakė Liamas.

Jis puolė ant kelių, atrakino didžiulį lagaminą, jį atidengė ir suskato apžiūrinėti sudėtingą įrenginį, kuriam sukonstruoti jam prireikė mėnesio. Dar pusvalandį jis užtruko tikrindamas, ar nėra nutrūkusių laidelių, ar visi diskeliai tinkamai sureguliuoti, ar tikrai laikrodis ims tikseti spustelėjus jungiklį. Įsitikinęs, kad mechanizmas turėtų veikti kuo puikiausiai, jis vėl atsistojo.

— Viskas parengta, — pasakė. — Kada nori, kad aktyvinčiau?

— Trečią ryto. Ir man dar prireiks trisdešimties minučių atsi-
kratyti šituo, — pridūrė Glenarturas, paliesdamas pagurklį, — ir dar spėt nusigauti iki kitos savo kajutės.

Liamas grįžo prie lagamino ir nustatė laikrodį trečiai valandai.

— Dabar tau tereikės prieš išeinant spustelėti jungiklį ir dar kartą patikrinti, ar juda sekundinė rodyklė.

— Tai kas gali nepavykti?

— Jei lelijos tebėra kajutėje — niekas. Niekam šiame koridoriuje ir gal net apatiniame denyje nėra vilties išgyventi. Po gėlėmis paslėpti šeši svarai dinamito, gerokai daugiau, nei mums reikia, bet tik taip galime užtikrinti, kad pasiimsime pinigų.

— Turi mano raktą?

— Taip, — atsakė Liamas. — Septyni šimtai šešta kajutė. Po pagalve rasi naują pasą ir bilieta.

— Ar man reikėtų dar dėl ko nors jaudintis?

— Ne. Tik prieš išeidamas įsitikink, kad juda sekundinė rodyklė.

Glenarturas nusišypsojo.

— Susitiksimė Belfaste.

Haris atrakino kajutę ir pasitraukė, praleisdamas Ema.

Ji pasilenkė pauostyti lelijų, kurias buvo atsiuntusi karalienė motina „Bakingamo“ krikštynoms paminėti.

— Labai pavargau, — pratarė Ema išsitiesdama. — Nesuprantu, kaip karalienė motina visa tai ištvėria diena iš dienos.

— Ištvėria, ir jai labai gerai sekasi, bet galiu lažintis, kad ir ji pavargtų, jei kelias dienas pabūtų Baringtono kompanijos valdybos pirmininke.

— Jau geriau ir toliau dirbčiau savo darbą, o ne jos, — kalbėjo Ema, nusivilkdama suknelę, kabindama ją į spintą ir eidama į vonią.

Haris dar kartą perskaitė Jos Didenybės karalienės motinos parašytą atviruką. Kokia asmeniška žinutė. Ema jau nutarė grįžusi į Bristolį laikyti vazą savo kabinete ir kiekvieną pirmadienio rytą į ją pamerkti lelijų. Haris nusišypsojo. Kodėl gi ne?

Kai Ema grįžo iš vonios, Haris užėmė jos vietą ir uždarė duris. Ji nusimetė chalata ir atsigulė. Buvo per daug pavargusi, todėl nekilo mintis perskaityti nors kelis „Pripažinto šnipo“ puslapius; šią naujo rašytojo knygą jai rekomendavo Haris. Užgesino lempą šalia lovos ir pasakė „labanakt, mielasis“, nors ir žinojo, kad Haris negirdi.

Kai jis išėjo iš vonios, Ema jau giliai miegojo. Vyras žmoną apkamšė kaip vaiką, pabučiavo į kaktą ir sušnabždėjo „labanakt, mie-loji“, o paskui atsigulė į savo lovą džiaugdama tyliu murkimu. Jam nė sapne nesisapnuotų sakyti, kad ji knarkia.

Haris gulėjo atsimerkęs, ja didžiudamasis. Kelionės pradžia nė negalėjo susiklostyti geriau. Apsivertė ant šono manydamas, kad po minutėlės užsnūs, bet užmigti negalėjo, nors akys buvo it švini-nės ir kamavo nuovargis. Kažkas negerai.

Kitas žmogus, dabar jau saugiai įsitaisęs antros klasės kajutėje, taip pat nemiegojo. Nors laikrodis rodė trečią ryto ir darbas buvo atliktas, jis nė neketino miegoti; ilgai netrukus vėl teks kibti į darbą.

Kai tenka laukti, visada būna vienodai neramu. Ar nepalikai kokių nors įkalčių, atvesiančių tiesiai pas tave? Ar nepadarei klaidų, dėl kurių operacija baigsis nesėkmingai, ir grįžus namo iš tavęs visi juoksis? Jis nenurims, kol neatsidurs gelbėjimosi valtyje, o dar geriau — kitame laive, plaukiančiame į kitą uostą.

Penkios minutės ir keturiolika sekundžių...

Puikiai žinojo, kad jo tėvynainiai, to paties siekiantys kariai, nervintųsi taip pat, kaip jis. Laukti visada būna sunkiausia — nieko nebecontroliuojai, nieko nebegali padaryti.

Keturios minutės ir vienuolika sekundžių...

Blogiau nei per futbolo rungtynes, kai pirmauji 1:0, bet žinai, kad kita komanda stipresnė ir tikrai sugebės rezultatą išlyginti bei įmušti dar vieną įvartį per pratęsimą. Jis prisiminė vado nurody-

mus: kai suveiks pavojaus signalas, į denį būtinai pulkite su pirmaisiais, taip pat vieni iš pirmųjų lipkite į gelbėjimosi valtį, nes rytoj tokiu metu visi ieškos žmogaus iki trisdešimt penkerių, kalbančio airišku akcentu, todėl, vaikinai, laikykite liežuvius už dantų.

Trys minutės ir keturiasdešimt sekundžių... trisdešimt devynios...

Jis spoksojo į kajutės duris ir įsivaizdavo blogiausia, kas galėtų nutikti. Bomba nesprogs, atsilapos durys ir įvirs tuzinas, o gal ir daugiau lazdomis į visas puses mosuojančių galvažudžių policininkų, ir jiems bus visai nesvarbu, kiek kartų tomis lazdomis gausi. Tačiau jis tegirdėjo ritmišką variklio tuksejimą, „Bakingamui“ ir toliau ramiai plaukiant per Atlantą į Niujorką. Į miestą, kurio niekada nepasieks.

Dvi minutės ir trisdešimt keturios sekundės... trisdešimt trys...

Jis mėgino įsivaizduoti, kaip viskas būtų, jei jis grįžtų į Folso gatvę Belfaste. Jam einant gatve, trumpomis kelnėmis vilkintys vaikai žiūrėtų į jį su pagarbia baime ir susižavėjimu, užaugę tenorintys būti tokie kaip jis. Jis — didvyris, kuris susprogdino „Bakingamą“ vos po kelių savaitių, kai laivui vardą suteikė karalienė motina. Nereikia minėti prarastų nekaltų gyvybių; nėra nekaltų gyvybių, kai tiki savo misija. Tiesą sakant, jis niekada nesusitiks su keleiviais iš viršutinių denių kajučių. Apie juos perskaitys rytojaus laikraščiuose, o jei savo darbą atliks tinkamai, jo vardo laikraščiai neminės.

Minutė ir dvidešimt dvi sekundės... dvidešimt viena...

Kas dabar galėtų nepavykti? Ar įrenginys, sukonstruotas antro aukšto miegamajame, Danganono dvare, paskutinę minutę jį apvils? Nejau jam teks iškęsti nesėkmės tylą?

Šešiasdešimt sekundžių...

Jis pradėjo šnabždėti skaičiukus.

— Penkiasdešimt devynios, penkiasdešimt aštuonios, penkiasdešimt septynios, penkiasdešimt šešios...

Gal tasai girtas žmogus, hole susmukęs krėsle, visą laiką tik jo ir laukė? Gal dabar jie pakeliui į jo kajutę?

— Keturiasdešimt devynios, keturiasdešimt aštuonios, keturiasdešimt septynios, keturiasdešimt šešios...

Gal lelijas pakeitė kitomis gėlėmis, gal jas išmetė, išnešė? Gal ponia Klifton alergiška žiedadulkėms?

— Trisdešimt devynios, trisdešimt aštuonios, trisdešimt septynios, trisdešimt šešios...

Gal jie atrakino lordo Glenarturo kambarį ir rado atidarytą lagaminą?

— Dvidešimt devynios, dvidešimt aštuonios, dvidešimt septynios, dvidešimt šešios...

Gal jie jau po visą laivą ieško žmogaus, sprukusio iš tualetu pirmos klasės hole?

— Devyniolika, aštuoniolika, septyniolika, šešiolika...

Gal jie... jis įsitvėrė lovos krašto, užsimerkė ir pradėjo garsiai skaičiuoti.

— Devynios, aštuonios, septynios, šešios, penkios, keturios, trys, dvi, viena...

Jis liovėsi skaičiaus ir atsimerkė. Nieko. Tik nyki tyla, visada spengianti nepasisekus. Jis panarino galvą ir ėmė melsti Dievą, kuriuo netikėjo, bet tą akimirką nugriaudėjo toks galingas sprogimas, kad jis trenkėsi į kajutės sieną tarsi viesulo nublokštas lapas. Vargais negalais atsistojo ir nusišypsojo išgirdęs riksmus. Jam teliko svarstyti, kiek viršutinio denio keleivių liko gyvų.

Haris ir Ema

1964—1965